واکنش

مسکو: طرح آژانس از موضوعی قدیمی مطلقاً اهمیتی ندارد

نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی وین، با اشاره به اقدام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در طرح مسائلی در مورد خطرات رژیم منع اشاعه که دو دهه از آن می‌گذرد آنها را در مذاکرات احیای برجام بی اهمیت دانست.

میخائیل اولیانوف با بیان اینکه پیدا شدن ذرات اورانیوم با منشأ انسانی در سه سایت ایران از طریق همکاری فعال‌تر با دبیرخانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌توانست خاتمه پیدا کند، گفت: «صحبت درباره رویدادهای ۲۰ سال پیش است. اگر فعالیت‌های اعلام نشده‌ای در آنجا انجام می‌شد، ایران مدت‌ها پیش، یعنی ۲۰ سال پیش، آن را متوقف کرد. از منظر خطرات رژیم منع اشاعه، این موضوع مطلقاً هیچ ارزشی ندارد.» این دیپلمات روس با بی اهمیت دانستن موضوع کشف ذرات اورانیوم در ایران در دو دهه قبل خاطرنشان کرد: «میزان اهمیتی که به این موضوع در مذاکرات برجام داده می‌شود با ماهیت آن تطابق ندارد.»

اولیانوف دلیل اهمیت یافتن موضوع ۲۰ سال پیش در مذاکرات اخیر هسته‌ای را انگیزه‌های ضدایرانی اعضای غربی شورای حکام ارزیابی کرد. این مقام روس همچنین در گفت‌وگو با خبرگزاری روسی اسپوتنیک در پاسخ به سؤالی درباره طرح موضوع ارائه تسلیحات از ایران به روسیه توسط طرف‌های غربی در مذاکرات هسته‌ای، خاطرنشان کرد: «در این مورد، به نظر می‌رسد چنین رویکردی یک اشتباه اساسی باشد زیرا در زمان انعقاد برجام، تصمیم گرفته شد در این توافق به طور انحصاری بر موضوعات هسته‌ای تمرکز شود و موضوعات متفرقه و بی‌ربط که نمی‌توان به طور مؤثر در مذاکرات درباره اتم به آن پرداخت، به این فرآیند دشوار و پرزحمت کشانده نشود و این اصل تا به حال در مذاکرات وین درباره احیای توافق هسته‌ای رعایت می‌شد.»

پرونده

ضربه «عصای موسی» بر دوربین نهادهای امنیتی صهیونیست‌ها

دستگاه‌های امنیتی رژیم صهیونیستی از هک دوربین‌های امنیتی بسیار حساس شهر بیت‌المقدس در زمان انفجارهای روز چهارشنبه خبر دادند و اذعان کردند که این اقدام را گروه هکری ایرانی انجام داده است.

در ساعات پایانی روز پنج‌شنبه هفته گذشته گروه هکری موسوم به «عصای موسی» اقدام به انتشار تصاویری از لحظات اولیه انفجار روز چهارشنبه در یک ایستگاه اتوبوس شهر قدس کرد. این گروه هکری در پیامی که همراه با ویدئوی مزبور منتشر شد، نوشت: «زندگی سیاه... شما هزینه هر خونی را که ریخته شود خواهید پرداخت. هیچ آرامش و راحتی در سرزمین‌های اشغالی نخواهید داشت. ما پایان شما را رقم می‌زنیم، در ضمن، دوربین‌های‌تان را برایتان فرمت کردیم.»

سازمان پخش رادیویی و تلویزیونی رژیم صهیونیستی با تأیید این خبر افزود سازمان اطلاعات و امنیت داخلی اسرائیل (شاباک) مسئولیت رسیدگی به این پرونده را به‌عهده دارد. این نهاد اتهام هک و سرقت اطلاعات دوربین‌های بسیار حساس و مهم امنیتی شهر قدس را متوجه هکرهای ایرانی کرده است. این در حالی است که گروه هکری عصای موسی در حالی فیلم‌های مربوط به اولین انفجار را منتشر کرده است که مقامات امنیتی اسرائیل، پیش از این اعلام کرده بودند در زمان این انفجار همه دوربین‌های امنیتی شهری در این منطقه از کار افتاده بودند. شهرداری این شهر هم با انتشار بیانیه‌ای اعلان داشت که ویدئوی منتشرشده از صحنه انفجارها به دوربین‌های شهرداری قدس تعلق ندارد تا همین امر بر احتمال هک و سرقت تصاویر دوربین‌های بسیار حساس و مهم نهادهای امنیتی رژیم صهیونیستی در شهر قدس توسط یک گروه هکری بیگانه بیفزاید.

■ رسوایی و ترس از انتفاضه

جریان‌های صهیونیستی از حزب راستگرای افراطی خشمگین هستند. روعی شارون، تحلیلگر نظامی صهیونیستی گفت: «باید این مسئله بررسی شود اینجا یک رسوایی مطرح است و یک علامت سؤال بزرگی ایجاد شده است، زیرا این مسئله به یک مرکز امنیتی بزرگ تعلق دارد که دوربین‌هایی در اختیار دارد و تصاویر مربوط به چهارراه‌ها را در ساعت‌های شبانه روز ضبط می‌کند و هیچ کس نمی‌دانست که این انفجارها و حملات تصویربرداری شده است و اگر تصاویری وجود دارد پس کجاست؟» لیؤر اکرمن مسئول سابق در شاباک گفت: «امروز هیچ‌گونه توجیهی برای عملیات گسترده‌تری در کرانه باختری وجود ندارد و ما در دوره‌ای که قبل از عملیات دیوار نگهبان اتفاق افتاد نیستیم و ما باید مناطقی را اشغال کنیم و بر آن مسلط شویم.» تامیر هایمن، رئیس سابق اطلاعات نظامی سرویس‌های اطلاعاتی صهیونیستی هم گفت: «مسئله خطرناکی که امروز با آن مواجه هستیم این است که به یک انتفاضه فراگیر دست یابیم و این مسئله پیچیده‌تر است، زیرا بحران ریاست در تشکیلات خودگردان فلسطینی وجود دارد و در نیروهای امنیتی آنها ضعف وجود دارد و یک نسل جدید از جوانان نا امید که اعتماد خود را به مؤسسات کنونی از دست داده‌اند ایجاد شده است بنابراین یک جرقه می‌تواند به انتفاضه گسترده منتهی شود.»

چالش

انصارالله: امارات می‌خواهد حضرموت را به قلمرو خود ملحق کند

یکی از رهبران جنبش انصارالله یمن، امارات را به تلاش برای کنترل بر استان حضرموت متهم کرد.

به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، محمد علی الحوثی، عضو شورای عالی سیاسی یمن و از رهبران جنبش انصارالله این کشور روز شنبه در توئیتی امارات را که عضو مهم ائتلاف عربی ضد یمن به رهبری عربستان است، به تلاش برای تسلط یافتن بر استان حضرموت، بزرگ‌ترین استان شرق یمن متهم کرد. الحوثی در واکنش به بیانیه رشاد العلیمی، رئیس شورای ریاستی یمن مبنی بر امضای توافقی با امارات برای تأمین بودجه احداث سدی در یمن توئیت کرد: امارات از ترس تحریک عربستان و آشکار شدن اختلافات در افکار عمومی، تلاش می‌کند با گام‌هایی دقیق استان حضرموت را به قلمرو استعماری خود در یمن ملحق کند. این رهبر انصارالله افزود: آنچه ما از برادران‌مان در استان حضرموت انتظار داریم، آگاهی، هوشیاری و امتناع از لغزش در پروژه‌های طرف استعمارگر (ائتلاف عربی به رهبری عربستان) است که می‌خواهد آنها را به عنوان سوختی برای توطئه‌های ویرانگر خود حفظ کند. الحوثی این توئیت را تنها چند ساعت پس از بیانیه العلیمی درباره امضای توافقی با امارات برای تأمین بودجه ساحت سد «حسان» در استان ابین در جنوب یمن منتشر کرد. العلیمی در بیانیه خود این توافق را «پروژه‌ای راهبردی برای تقویت بخش کشاورزی استان ابین» توصیف و تأکید کرد: «یمن به زودی حمایت اقتصادی به ارزش ۳ میلیارد دلار را که ابتدای آوریل گذشته از سوی عربستان و امارات اعلام شد، دریافت می‌کند.» از سوی دیگر، لقمان باراس، استاندار حضرموت درباره تحرکات برای نظامی ساختن بنادر شرقی یمن و تبدیل آن به پایگاه‌های نظامی متجاوزان و اشغالگران هشدار داد. به گزارش المسیره، وی افزود که درخواست‌ها برای نظامی ساختن بندر «الضبه» در ورای آن امریکایی‌ها و فرانسوی‌ها قرار دارند و این تهدیدی برای زیرساخت‌های استان حضرموت و تبدیل بندر نفتی به هدف نظامی در صورت تحویل بندر به متجاوزان امریکایی و اعوان فرانسوی آنهاست. استاندار حضرموت از همه عقلای این استان خواست که مانع تحرکات در غارت منابع طبیعی شوند.

«تقریباً هیچ» اوکراین در اثبات ادعای پهپادهای ایرانی

کی‌یف بعد از جلسه کارشناسی مشترک همچنان سکوت کرده است

گزارش یک

تهران می‌گوید که به تازگی یک نشست در سطح کارشناسی بین ایران و اوکراین برگزار شده، جایی که در آن ادعای طرف اوکراینی درباره استفاده روس‌ها از تسلیحات ایرانی بررسی شد. تهران گفته که کی‌یف، هیچ مدرک قابل اتکایی که نشان دهد ایران در اوکراین مداخله مستقیم دارد، ارائه نکرده است.

■■■

چند روز بعد از نشست کارشناسی بین ایران و اوکراین برای بررسی ادعای کی‌یف درباره استفاده روس‌ها از تسلیحات ایرانی در اوکراین، مقام‌های مطلع ایرانی که نام آنها فاش نشده، دیروز گفتند که طرف اوکراینی هیچ مدرک قابل اتکایی درباره استفاده روسیه از تسلیحات ایرانی در جنگ اوکراین ارائه نکرده است. نورنیوز رسانه نزدیک به شورای عالی امنیت ملی که صحبت‌های منابع ایرانی را منتشر کرده، جزئیات بیشتری در این باره منتشر نکرده، ولی سکوت چندروزه مقام‌های اوکراینی از محتوای این جلسه، نشان‌دهنده نزدیک بودن روایت طرف ایرانی در این باره است. هفته قبل اولگ نیکولنکو، سخنگوی وزارت امور خارجه اوکراین، در گفت‌وگو با سی‌ان‌ان تأیید کرد که کارشناسانی از ایران و اوکراین در مورد ابهامات و اتهامات مطرح شده در مورد به‌کارگیری پهپادهای ساخت ایران توسط روسیه در جنگ علیه اوکراین دیدار و گفت‌وگو کرده‌اند ولی او تأکید کرد: «نمی‌توانم جزئیات آن را بازگو کنم.» او گفته که «همین قدر به شما بگویم که طرف اوکراینی به اقدامات سخت‌گیرانه خود به منظور جلوگیری استفاده روسیه از سلاح‌های ایرانی در جنگ علیه اوکراین ادامه خواهد داد» و در یک موضع‌گیری نزدیک به تهدید، گفته که «اوکراین به ایران اطلاع داده است که عواقب همدستی در تجاوز روسیه با منافعی که احتمالاً [ایران] از همکاری با روسیه به دست خواهد آورد «غیرقابل قیاس خواهد بود.» تقریباً همزمان با این اظهارنظر طرف اوکراینی، حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران در یک موضع‌گیری که به نظر می‌رسید طعنه‌ای غیرمستقیم به طرف اوکراینی دارد، در کنفرانس خبری با خبرنگاران گفت که وزیر خارجه اوکراین در تماس تلفنی به او گفته «یک پهپاد سالم به دست‌شان افتاده که روسی است اما [صرفاً] شبیه شاهد ۱۳۶ ایران است.» امیرعبداللهیان گفته که در پاسخ به همتای اوکراینی خود گفته است «حرف یعنی ایران به مواضع خودش پایبند است.»

■ در اوکراین بود نه سوریه!

هنوز چند روز از نشست کارشناسان ایران و اوکراین نگذشته، دبیر شورای امنیت ملی و دفاع اوکراین ادعا کرد که شماری از مستشاران ایرانی در شبه‌جزیره کریمه کشته شده‌اند. این ادعا تقریباً روز جمعه مطرح شد که برخی منابع از شنیده شدن صدای انفجار در این منطقه و فعال شدن پدافند هوایی خبر دادند و واسیلی تلیژنکو، رئیس منطقه کریمه هم موضع را تأیید کرد. تلیژنکو در عین حال روز جمعه به خبرگزاری تاس گفت: «صدای انفجارهایی در آرمیانسک شنیده شده و پدافند هوایی در خارج از شهر فعال شده است. موضوع با همه دستگاه‌های ذی‌ربط هماهنگ شده و وضعیت عادی است.» به فاصله یک روز بعد از طرح این ادعا، برخی سایت‌های فارسی زبان وابسته به اپوزیسیون جمهوری اسلامی در خارج، از قول یک منبع آگاه ادعا کردند که سرهنگ داود جعفری که منابع ایرانی می‌گویند در سوریه در اثر انفجار بمب کنار جاده‌ای حوالی دمشق شهید شده، یکی از فرماندهان اعزامی سپاه به اوکراین بود که به ادعای آنها «در کریمه کشته شده است.» این منبع هیچ استنادی به غیر از این ادعا که جسد (شهید) جعفری ابتدا از محل دیگری به دمشق و سپس از آنجا پنج‌شنبه صبح سوم آذرماه به تهران منتقل گردید، ارائه نکرده و جالب‌تر اینکه در هفته‌های اخیر دست‌کم ۱۸ نفر از اعضای سپاه پاسداران اعزامی پس از عقب‌نشینی روسیه از خرسون اسیر بوده‌اند که «نیروهای روسیه به صورت عمدی ساختمانی را که این اسیران در آنها نگهداری می‌شدند هدف شلیک موشک قرار دادند و همگی این افراد کشته شدند.» این منبع نگفته که کی‌یف اجساد این اسرا را در دست دارد یا نه؟! دولت اوکراین چند هفته هم بحث انتقال موشک‌های ایرانی به اوکراین را مطرح کرد؛ موضوعی که «پاتریک رایدر» سخنگوی پنتاگون گفت که وزارت دفاع امریکا شواهدی در دست ندارد که نشان دهد تهران به مسکو موشک بالستیک ارسال کرده باشد. نورنیوز با اشاره به طرح ادعای کشته شدن شماری از نیروهای ایرانی در منطقه کریمه، نوشته که این ادعا نیز مانند ادعای استفاده از پهپادهای ایرانی توسط روسیه در جنگ اوکراین کذب بوده و عاری از حقیقت است. نورنیوز نوشته است: «به‌نظر می‌رسد حال که با توافق دو کشور مقرر شده طرف اوکراینی در جلسه مشترک آتی مستندات خود را جمع‌آوری و ارائه کند، کی‌یف که دستان خود را از ارائه مستندات خالی می‌بیند، در اقدامی پیش‌دستانه سعی کرده با فرار به جلو و ارائه آدرس غلط، فضا را به سمت دیگری سوق دهد.»

■ پوتین: حتی نمی‌دانند چه می‌کنند

ظاهراً شرایط جنگی که اوکراینی‌ها با آن روبه‌رو هستند، وضعیت روانی خاصی پدید آورده که اتهام به دولت‌های دیگر، بخشی از فضای تخلیه روانی به حساب می‌آید. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه دیروز در ملاقات با مادران شماری از سربازان روس گفت که بسیاری از اوکراینی‌ها «حتی نمی‌دانند چه کار می‌کنند» یا متوجه می‌شوند که از آنها به عنوان سپر دیگران استفاده می‌شود. او گفته که آنها بازی دیگران را انجام می‌دهند، اما ما باید برای منافع خود، برای مردم و برای کشورمان بجنگیم. ولادیمیر پوتین گفت: جمهوری‌های دونباس باید زودتر به روسیه می‌پیوستند، شاید جان‌های کمتری از دست می‌رفت. به گزارش ایسنا به نقل از راشاتودی، رهبر روسیه گفت: ممکن بود تعداد زیادی از تلفات غیرنظامی وجود نداشت، این تعداد کودک کشته نمی‌شد. با این حال، او اظهار داشت که در سال ۲۰۱۴، روسیه درک کاملی از وضعیت دونباس یا احساسات واقعی مردم محلی نداشت. پوتین خاطرنشان کرد: «ما معتقد بودیم که ممکن است همچنان بتوانیم به توافقی دست یابیم و... دونتسک و لوهانسک را با اوکراین در چارچوب توافقنامه‌های مینسک متحد کنیم. رئیس‌جمهور در توضیح بیشتر درباره این موضوع، کودتای سال ۲۰۱۴ در کی‌یف را عامل بحران بعدی در دونباس و درگیری بین روسیه و اوکراین دانست. او گفت: «اگر کودتای اوکراین در سال ۲۰۱۴ نبود، هیچ یک [از اینها] اتفاق نمی‌افتاد.» وی افزود: در آغاز قرن، به روس‌ها گفته شد که اگر کنترل خارج را بپذیرند و شروع به «بازی در زمین دیگران» کنند، همه چیز عالی خواهد بود. این افراد خارجی به دنبال کنترل روسیه بودند که وضعیت کنونی را «از جمله در منطقه عملیات ویژه نظامی» ایجاد کردند. پوتین بدون نام بردن به طور خاص از غرب گفت که خارجی‌ها در اوکراین نیز نفوذ قابل توجهی داشتند، اما پس از سال ۲۰۱۴ آنها کنترل کامل آن کشور را به دست آوردند. من درک می‌کنم که ما برای بحث جدی در مورد مسائل سیاسی اینجا جمع نشده‌ایم، اما با این حال، اگر کودتای سال ۲۰۱۴ در اوکراین رخ نمی‌داد، هیچ یک از اینها اتفاق نمی‌افتاد؛ به سادگی هیچ کدام. ایالات متحده اعتراضات میدان را به قول ویکتوریا نولاند، معاون وزیر امور خارجه «جراحی» کرد و در نتیجه ناسیونالیست‌های اوکراینی در فوریه ۲۰۱۴ قدرت را به دست گرفتند. او آنها را «نئونازی‌های آشکار» توصیف کرد که قاتل استپان باندرا، همکار نازی‌ها در جنگ جهانی دوم را تمجید می‌کنند. پسران ما در منطقه عملیات ویژه نظامی با چه کسانی می‌جنگند.»

گزارش ۲

امریکا باز هم پشت متحدانش را در سوریه خالی کرد

مقامات ترکیه گفته‌اند که به زودی عملیات زمینی را برای مقابله با گروه‌های تروریستی در شمال سوریه آغاز خواهند کرد و به گفته منابع محلی کرد این عملیات با چراغ سبز واشنگتن انجام می‌شود؛ اقدامی که نشان می‌دهد امریکا بار دیگر پشت متحدانش را خالی کرده است.

■■■

در حالی که همه بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی مخالفت خود را با عملیات زمینی ترکیه در سوریه اعلام کرده‌اند اما مقامات آنکارا حاضر به عقب‌نشینی از مواضع خود نیستند. پس از یک هفته عملیات هوایی و توپخانه برای هدف قرار دادن گروه‌های تروریستی در شمال سوریه اکنون ترکیه خود را برای عملیات زمینی آماده می‌کند. روزنامه ینی شفق روز شنبه در گزارشی نوشت: خلوصی آکار، وزیر دفاع ترکیه در نشست غیرعلنی حزب حاکم گفت، عملیات زمینی در سریع‌ترین زمان ممکن اجرایی خواهد شد. این روزنامه نوشت: درخصوص عملیات هوایی «پنجه شمشیر» در شمال سوریه، امکان دریافت حمایت لازم از سوی روسیه و امریکا وجود نداشت، اما با وجود این، این عملیات انجام شد و موفقیت‌آمیز بود. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه هم در سخنانی گفت، آنکارا مصمم است تروریست‌ها را بدون توجه به اینکه کجا هستند و چه کسانی را شریک خود می‌دانند، «ریشه‌کن» کند. اردوغان گفت: «مهم نیست تروریست‌ها با چه کسانی تبانی می‌کنند، ترکیه همواره آنها را بابت هر قطره خونی که ریخته‌اند، پاسخگو خواهد کرد.»

شروع احتمالی عملیات زمینی ترکیه در شمال سوریه به نظر می‌رسد با چراغ سبز امریکایی‌ها انجام شده است. هرچند مقامات امریکا تا همین اواخر مخالف هرگونه عملیات هوایی و زمینی بر علیه گروه‌های وابسته به حزب کارگران کردستان «پ.ک.ک» در شمال سوریه بودند اما به نظر می‌رسد اصرار مقامات آنکارا سبب شده در مواضع خود تغییراتی ایجاد کنند. منابع آگاه کردی در گفت‌وگو با الاخبار، تصریح کردند که تغییری در سخنان سیاستمداران امریکایی رخ داده است. مقاماتی که تا همین اواخر جلوگیری از هرگونه پیشروی زمینی را تضمین می‌کردند. این منابع توضیح می‌دادند که مقامات نیروهای دموکراتیک سوریه (قسد)، هشدارهایی از سوی امریکا درباره قصد ترکیه برای پیشروی زمینی ابتدا به سمت عین‌العرب و سپس منبج همراه با تداوم عملیات‌های هوایی ترکیه علیه مقرهای مختلف دریافت کرده‌اند. تا جایی که کمی پیش از بمباران هوایی این مقرها، یکی از پایگاه‌های امریکایی تخلیه شد.

■ توافق پشت پرده

هرچند مقامات واشنگتن به طور علنی حملات ترکیه را تأیید نمی‌کنند اما به نظر می‌رسد در پشت پرده توافقاتی در این زمینه انجام شده است تا آنکارا برنامه خود را عملی کند. هفته گذشته هم جان کربی، سخنگوی شورای امنیت ملی امریکا در سخنانی گفت که ترکیه همچنان از یک تهدید تروریستی مشروع به‌ویژه در جنوب آن رنج می‌برد و بنابراین حق دفاع از خود در سوریه را دارد. اینگونه اظهارات نوعی چراغ سبز به آنکارا بود تا عملیات برای مقابله با تروریست‌ها را کلید بزند. این اولین باری نیست که واشنگتن پشت متحدانش در سوریه را خالی می‌کند، در اکتبر ۲۰۱۹ هم وقتی ترکیه عملیات به کردها در کوبانی را شروع کرد امریکا واکنش جدی نشان نداد و عملاً با این کار اقدام نظامی آنکارا را تأیید کرد. امریکا در سال‌های اخیر گروه‌های کرد را در شمال سوریه تحت حمایت خود درآورده است تا با کمک آنها بتواند برنامه‌های خود را در این منطقه به پیش ببرد. واشنگتن پس از آنکه از گروه‌های تروریستی برای سرنگونی دولت سوریه ناامید شد سعی کرد با تقویت کردها دولتی خودمختار را در شمال سوریه ایجاد کند که به دور از مداخلات دولت مرکزی باشد اما تاکنون نتوانسته چنین برنامه‌ای را اجرایی کند.

■ دیدار احتمالی با اسد در خارج

اردوغان در حالی که در پی آغاز عملیات در خاک سوریه است و مقامات دمشق نسبت به این اقدامات تنش‌زا هشدار داده‌اند اما از دیدار احتمالی با بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه خبر داده است. یک مسئول حزب حاکم عدالت و توسعه ترکیه روز جمعه از احتمال گسترش روابط ترکیه و سوریه و دیدار رؤسای جمهور آنها در یک کشور ثالث سخن گفت. اورهان میری اوغلو، عضو هیئت مرکزی تصمیم‌گیری در حزب عدالت و توسعه ترکیه که حزب حاکم در این کشور است در گفت‌وگو با خبرگزاری اسپوتنیک تصریح کرد: روابط دمشق و آنکارا قبل از انتخابات ترکیه که قرار است سال ۲۰۲۳ برگزار شود، وارد مرحله جدیدی خواهد شد. وی افزود: این احتمال بسیار قوی و جدی است اما اکنون به استثنای تبادل پیام‌ها میان دو طرف سخن گفتن درخصوص زمان و چگونگی از سرگیری روابط میان دو کشور امری دشوار است. این مسئول ترکیه‌ای از «تمایل برای آغاز گفت‌وگو از جانب سوریه» و «احتمال دیدار بشار اسد و اردوغان در کشوری ثالث» سخن گفت و افزود که این کشور به احتمال زیاد روسیه باشد. این در حالی است که اردوغان اخیراً در جمع خبرنگاران در پاسخ به سؤالی درباره امکان دیدار با رئیس‌جمهور سوریه گفته بود: «ممکن است با اسد دیدار کنم، دشمنی دائمی در سیاست وجود ندارد، در نهایت گام‌هایی را اتخاذ خواهیم کرد». در ماه‌های اخیر دیدارهایی بین مقامات اطلاعاتی دو کشور برای از سرگیری روابط در آینده انجام شده است و اردوغان سعی دارد پس از ۱۱ سال جنگ‌افروزی در سوریه روابط سابق را با این کشور از سربگیرد. دولت ترکیه برای نشان دادن حسن‌نیت خود، سه ماه پیش دستور داد معارضان سوری دفاتر خود را در استانبول و دیگر شهرها تعطیل کنند.

نگاه

سید رحیم نعمتی

فرمان دیپلماسی برلین در دست «فرشته مرگ»

آنگلا مرکل، صدراعظم سابق آلمان، یک سال بعد از ترک قدرت و طی مصاحبه‌ای با اشپیگل پنج‌شنبه گذشته از سیاست دوران زمامداری‌اش نسبت به روسیه و اوکراین و مخالفتش با عضویت اوکراین در ناتو دفاع کرده است. او در آن زمان به دنبال این بود که به همراه امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، «یک چارچوب مستقل اروپایی» برای مذاکره با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، به وجود آورند اما همه چیز با کنار رفتن وی از قدرت به کلی تغییر کرد. حالا سیاست خارجی آلمان در دست صدراعظم و وزیر خارجه‌ای است که درمانده از در پیش گرفتن سیاست مستقلی نظیر دوران مرکل هستند و به جای این، بیش از هر زمان دیگری پیروی کورکورانه‌ای از امریکا و خوی میلیتاریستی آن دارند.

نشانه درماندگی رهبران فعلی آلمان را می‌توان به‌راحتی در سخنان چند روز اخیر اولاف شولتز، صدراعظم آلمان، دید. او ۱۵ نوامبر در نشست سران گروه ۲۰ گفت که مؤثرترین راه برای بهبود اقتصاد جهانی، پایان دادن به جنگ در اوکراین است و تأکید کرد در این خصوص به گفت‌وگو با پوتین ادامه خواهد داد تا راه‌حل‌هایی برای پایان دادن به این جنگ بیابد. با این حال، او سه چهار روز قبل، از افزایش تنش در جنگ اوکراین گفت و اینکه اعلام ۱۰۰ میلیون یورو برای بودجه دفاعی به این دلیل است که انبارهای دفاعی ارتش آلمان تقویت شود. موضوع مذاکره با روسیه و پایان دادن به جنگ بار دیگر از سوی او روز جمعه مطرح شد و نکته جالب اینجا است که او یک روز قبل از این گفته بود که «نه روسیه و نه کرونا عامل زخم اقتصادی فعلی اروپا نیست»، حرفی که برخلاف تحلیل‌ها و واقعیت‌های فعلی اقتصاد اروپا است. این سخنان شولتز به خوبی نشان می‌دهد که او در عین تمایل به مذاکره با روسیه برای پایان دادن به جنگ در اوکراین، ابتکار عملی در این زمینه ندارد و گویا بین دیپلماسی و تشدید تنش و جنگ‌افروزی گرفتار شده و جز بیان یک سری حرف‌های کلی چیز دیگری برای عرضه کردن ندارد.

این استیصال صدراعظم فعلی آلمان قابل مقایسه با مانورهای مرکل طی چهار دوره زمامداری‌اش نیست که توانست از گسترش جنگ ۲۰۰۸ گرجستان و تندروی در قبال بحران الحاق کریمه در ۲۰۱۴ جلوگیری کند و بعد به همراه فرانسه، نقش مؤثری در توافقات مینسک ۱ و ۲ داشته باشد. سیاست خارجی فعلی آلمان برخلاف آن دوران تهی از حزم‌اندیشی و درایت است، به خصوص اینکه سکان آن در دست آنالنا بربوک، وزیر خارجه آلمان، افتاده که در نقطه متضاد با مشی سیاسی مرکل قرار دارد. به نظر می‌رسد که هرچه مرکل در سیاست خارجی با حزم‌اندیشی و در سیاستی مستقل پیش می‌رفت، بربوک با بی‌پروایی، افراط‌گرایی و روحیه‌ای میلیتاریستی عمل می‌کند و در عمل مبدل به عروسکی در دست امریکا شده است. برای درک این خوی مخرب و به شدت خطرناک بربوک کافی است که آن را با مشی یوشکا فیشر در زمان حمله امریکا به عراق مقایسه کرد. فیشر از دست بر قضا هم‌حزبی بربوک است که در آن زمان وزیر خارجه آلمان بود و به همراه گرهارد شرودر از منتقدان جدی جنگ‌طلبی دولت جورج بوش پسر بود. اگر بگوییم که فیشر در آن زمان و بنابر اصول حزب سبزها منادی صلح و پرهیز از خشونت بود، بربوک برخلاف این اصول رفتار کرده و مبدل به فرشته مرگ و ویرانی شده و هرچه که مرکل به دنبال سیاست اروپایی مستقل از امریکا بود، بربوک بیشتر در خدمت امریکا عمل کرده تا این نوع سیاست تا جایی که می‌توان او را نیروی نیابتی امریکا در اروپا قلمداد کرد. به این ترتیب، دولت فعلی آلمان چنان دچار سردرگمی شولتز و افراط‌گرایی میلیتاریستی بربوک شده که نمی‌تواند همانند دوران مرکل ابتکار عمل اروپایی را در دست داشته باشد و در عمل مبدل به دولتی مستأصل در عرصه اروپا شده است.

اخبار کوتاه

■ اسد: ایران همواره حامی سوریه است

رئیس‌جمهور سوریه با اشاره به اینکه ایران همواره حامی کشورش بوده است، تأکید کرد ترکیه یا کشورهای عربی اگر خواهان عادی کردن روابط خود با دمشق هستند باید این رویکرد خود را در عمل نشان دهند نه حرف. بشار اسد طی نشستی در کاخ ریاست‌جمهوری دمشق با جمعی از روزنامه‌نگاران و کارشناسان سوری درباره امریکا و اشغالگری آن در سوریه گفت: «ما هیچ ارتباطی با امریکایی‌ها برقرار نمی‌کنیم و روی تشدید مقاومت مردمی برای فشار علیه امریکایی‌ها جهت خروج از اراضی سوریه که اشغال کرده‌اند حساب باز کرده‌ایم.» رئیس‌جمهور سوریه درباره روابط با هم‌پیمانان این کشور اظهار داشت: ایران همواره فعالانه از سوریه حمایت کرده و به این حمایت‌ها در سطوح اقتصادی و نظامی ادامه می‌دهد و در حق ما کوتاهی نکرده است. روسیه نیز کمک‌های زیادی به ما کرده است اما واقعیت امروز بعد از عملیات نظامی این کشور در اوکراین و فشارهای اقتصادی و نظامی که بر مسکو وجود دارد متفاوت شده است. وی درباره رابطه با ترکیه گفت که به نظر می‌سد این روزها تا حدودی مثبت شده است.

■ تهدید رئیس‌جمهور کره‌جنوبی در پی اعتصاب کامیون‌داران

پس از آنکه رئیس‌جمهور کره‌جنوبی اعتصاب سراسری کامیون‌داران را اقدامی غیرقانونی و غیرقابل قبول برای «گروگان گرفتن» زنجیره تأمین ملی در طول بحران اقتصادی خواند و هشدار داد که دولت ممکن است برای شکستن اعتصاب وارد عمل شود، وزیر حمل و نقل از مذاکره با کامیون‌داران در روز دوشنبه خبر داد. به گزارش رویترز، یکی از مقامات وزارت حمل و نقل کره‌جنوبی گفت که وزارتخانه قصد دارد روز دوشنبه با اتحادیه کامیون‌داران اعتصابی برای مذاکره دیدار کند. هزاران نفر از کامیون‌داران کره‌جنوبی روز پنج‌شنبه دومین اعتصاب بزرگ خود را در کمتر از شش ماه گذشته به منظور دستیابی به حقوق و شرایط کاری بهتر آغاز کردند. این مقام وزارت حمل و نقل به رویترز گفت: «ما درخواست گفت‌وگو با اتحادیه کردیم و اتحادیه کامیون‌داران پاسخ داد که روز دوشنبه با ما دیدار خواهند کرد. گفت‌وگو هنوز نهایی نشده است، اما ما قصد داریم با اعضای اتحادیه دیدار و گفت‌وگو کنیم.»

■ تلاش آل خلیفه برای تغییر محتوای آموزشی به نفع اسرائیل

حکومت بحرین تلاش می‌کند با تغییر محتوای کتاب‌های درسی دانش‌آموزان و وارد کردن واژگان و ادبیات سازشکارانه برای تغییر نگرش نسل‌های کنونی و آینده بحرین نسبت به رژیم صهیونیستی گام بردارد. به گزارش العهد، روز شنبه در گزارشی درخصوص اقدامات دولت بحرین برای تغییر نگرش دانش‌آموزان این کشور نسبت به دشمن صهیونیستی نوشت که خطرناک‌ترین پروژه، وارد کردن واژگان خیانت‌آمیز در اندیشه نسل‌های آینده است. آموزش و پرورش نماد توطئه‌ای است که علیه دانش‌آموزان عرب به‌ویژه در کشورهای سازش‌کننده با رژیم صهیونیستی که بحرین یکی از آنهاست، طراحی می‌شود. برخی منابع آموزشی در بحرین نگرانی خود را از مجبور کردن آنها به پیروی از روند عادی‌سازی - به‌رغم مخالفت گسترده مردمی با آن - و خطر این عادی‌سازی در سطح مشاغل فرهنگ عمومی ابراز کردند. این منابع با اشاره به اینکه مخالفان عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی به دادگاه در بحرین احضار شده‌اند، اظهار داشتند: «در حال حاضر یک محاکمه در همین زمینه در جریان است. تا زمانی که این موضوع چتری قانونی داشته باشد، جرم‌انگاری مقابله با عادی‌سازی روابط یک امر واقعی خواهد بود.»